

PAPÍRSÁRKÁNYOK ÉS MANÓK

Tájépítész-tervező: **Buella Mónika**
Építész társtervező: **Anthony Gall**
Grafikus: **Takács Edvárd**
Szöveg: **Bú Ella**
Fotó: **Zajti Gábor**

KITES AND ELVES
A GARDEN BY MÓNIKA BUELLA AND ANTHONY GALL | BÚ ELLA

In the field, there is a garden. It is visible on Google Earth as well. The designer, who is a landscape architect herself, drew a colored kite on the first aerial plan. It helps perceive depth better, says she. The client was rather surprised by the solution and explained that he used to fly kites there when he was a child. This is how the drawing came to life. There is no house, only a garden.

Landscape architect: Mónika Buella, co-designing architect: Anthony Gall, graphic artist: Edvárd Takács.

A kert végén tudtunk csak bejutni. A sűrűn álló tölgyek, juharok és hársak lombjai már összezárultak, de még sejtelmesen átengedték a 35 fokos késő délutáni, nyárvégi napsugarakat. Egy átlátható, fiatal erdő közepébe csöppentünk. Kíváncsiságunkat egy hatalmas, lábakon álló nádtetősüveg keltette fel. Ez volt a manóház. Láthatatlan falak védték, csak az ajtó volt valóságos, szép fémkilincset régen használták. Eredetileg kötélhágcsón kellett volna felmászunk – bár nem tudom, a manók tudtak volna-e közlekedni rajta. A hatalmas, védelmet adó süveg egy kis önálló lakot foglal magába: a manólakot. A fejében már körvonalazódott az egyhetes elvonulás gondolata, a manólak elnevezés jogosultsága, és még számtalan kérdőjel, amely váratlanul és egyre sokasodva kezdett fel-

bukkanni. Ki-be járkáltunk a láthatatlan falakon, és nem nyomtuk le a kilincset, vajon ugyanabba a világba visz-e vissza, mint ahonnan jöttünk. Az erdő nem volt nagy, tekintetünket engedte kifutni a fák törzsei között a rétre. Vonzott a nyílt tér a kanyargó útjával, amely a távolban egy templom tornya felé vezetett. Az erdőszéli magasles bepillantást engedett a falu irányába, de az erdő lombjait is jól lehetett látni, amelyek még alig nőttek túl a magasles méreteit. A nyílt rétet az út két oldalán lankás dombor határolta, a dombokon túl kezdődött a gyepek gyümölcsös, ahol szabályos sorokban sorakoztak a fiatal facsémék. Még kell néhány év, hogy élvezhessük az almafa vagy a cseresznyefa termését. 15 év múlva a gyümölcsös roskadozni fog a terméstől,

árnyékába heveredve élvezhetjük majd a frissen szedett gyümölcs zamatos ízét, és örülhetünk vagy bosszankodhatunk, hogy a germensdorfi cseresznye helyett talán mégis inkább sárgabarackot kellett volna ültetni. És ültetünk sárgabarackot, és várunk megint 15-20 évet, hogy az egykor a nagymama kertjében annyira megszeretett sárgabarack-hangulatot ismét felidézhesük. Amire nem kell ennyit várni, az a bővizű forrásból táplálkozó, csobogó patak, amelynek mentén eljutunk egy sűrű bambuszerdőbe. Lábunk alatt az örökzöld bambusz váltólevélavarája, átláthatatlan, kicsit sötét is. Átvágva rajta megkönnyebbülve pillantjuk meg a tavat. Partján végighaladva elmegyünk egy halászkunyhó előtt, mielőtt a hidat elérnénk. A hidon megállva elmélázunk egy kicsit – tudjuk, hogy a bővizű

forrásba vezetéken megy a víz, a tó mellett vízviszaforgató táplálja vissza a rendszerbe a vizet, de mégis, kapaszkodunk a lelkünk mélyén halványan megjelenő emlékebe, a gyermekkori Tüskevár Matula bácsijába, vagy más vízi élményeinkbe. Szeretnénk végre eljutni a magaslesről jól látszó színes, virágos kertbe. Hatalmas levendulasorok kunkorodnak az út egyik oldalán, egy bejáratot hagyva az arra haladóknak. Nem látom, hova is vezethet az ösvény, a dús levendulacserjék lombja összeér. Elindul egy széles, jobbra kanyarodó ív. Szorgosan gyalogolok, az ívből most már világosan körív lesz, és a bejárat bal oldalára visz. Egyre szűkülő ívekkel jobbra-balra kalandozok, mígnem egyszer csak teljes bizonyossággal bejutok a közepébe. Elégedetten ácsorgok benne – papíron a labirintus alaprajzánál tudálékosan magyaráztam az élet szimbólumaként megjelenő formát, de a valóságban életemben először mentem végig rajta. Jó hosszú volt. Néha megpróbáltam átvágni, de nem tudtam, mert gondosan fél méter magas kö-

ágys tetejére terveztem be a növényeket, amelyek így immár majd egy méter magasak. Károkozás nélkül nem tudok átmászni. Nos, igen. A szimbólum szerint középen állva csak fölfelé, az égi szférák felé van kijárat. A valóságban pedig visszafelé is ugyanaz a fáradságos útkeresés vár rám, amely hol az egyik, hol a másik oldalra

sodor, mígnem végre kijutok belőle oda, ahonnan elindultam. Tán ezt is ki kellene találni – honnan, hová tartunk. A méhecskéktől zümmögő levendulással szemben a méhecskéktől zümmögő rózsakert pavilonjába menekülök. Szép. Talán fehéren még szebb lenne. De így is elragadó. Elgondolkodva nézegetem a mives faszer-

kezetet, és ismét megdöbbenő erővel tör rám a tervezői lét felelőssége. Egyhektárnyi szántóterületen állok. A kezdeti vázlataimon keresztül gondolataim kiviteli tervvé nőttek, és sok ember sok munkával és nem kevés pénzért ennek megvalósításán fáradozott. A szántón létesült egy kert. A Google Earthön is látható. Az első madártávlati látványtervre egy színes papírsárkányt rajzolt a grafikus, aki maga is kertépítész. Mert így jobban lehet érzékelni a mélységeket – mondta. A megrendelő csendes „nahát!” csodálkozással fogadta a rajzot. Elmesélte, hogy gyerekkorában itt valóban papírsárkányt eregetett. Így lett a tervből valóság. Egyelőre papírsárkányok nélkül. Megnézem még az üvegházat a leanderekkel, majd lassan kísétálok a kömezszyével védett kertből. Egy üres telken találok magam. Van szép kerítése az utca felé. De üres. Nincs rajta ház. Nem lakik itt senki. Ház nincs. Kert van.